

ข่าวสาร4PW เพื่อ 'สานพลังปัญญา สร้างสรรค์นโยบายสาธารณะ'

เกาะติด

4PW

ฉบับที่ 1
ปี 2560

สำนักงานคณะกรรมการ
สุขภาพแห่งชาติ

ธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์แห่งชาติ สร้างเสริมสุขภาวะพระทั่วประเทศ

บรรยากาศเวทีสรุปประเด็นสำคัญและ
พัฒนาร่างธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์แห่งชาติ
มี **พ.นพ.ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา**
เป็นประธาน พร้อมด้วยพระเถระผู้ใหญ่
พระสงฆ์นักพัฒนา ผู้ทรงคุณวุฒิ และหน่วย
งานองค์กรต่างๆ ได้ร่วมกันระดมสมองค้นหา
ประเด็นสำคัญในร่างธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์
แห่งชาติ และภาพพิมพ์ประมวลด้านสุขภาพ
ของพระสงฆ์ ภายใต้หลักการ
"ใช้ทางธรรมนำทางโลก"

อันเป็นผลจากการประชุมของคณะทำงาน
ขับเคลื่อนและติดตามมติสมัชชาสุขภาพ
แห่งชาติ **"พระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพ"**
จนนำไปสู่การมี มติของมหาเถรสมาคม เรื่อง
"พระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพ"
ในช่วงเดือนมีนาคมที่ผ่านมา

"มติ มส. นับว่าเป็นการเปิดประตูบานแรก แต่เส้นทางเดิน
ก็ยังมีรายละเอียดอีกยาวไกล"

พ.นพ.ณรงค์ศักดิ์ กล่าวต่อที่ประชุม ก่อนจะชี้แจงว่า ที่ประชุม
มส. เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2560 มีมติรับทราบข้อเสนอแล้ว จาก
นี้จะเข้าสู่ขั้นตอนการยกร่างธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์แห่งชาติร่าง
แรก ซึ่งมีเป้าหมายหลักที่คณะทำงานให้ความสำคัญ 3 ประเด็น
คือ 1. การทำให้พระสงฆ์สามารถดูแลสุขภาพตนเองได้ตามหลัก
ธรรมวินัย 2. ชุมชนและสังคมมีแนวทางอุปถุภักจากพระสงฆ์อย่าง
ถูกต้องตามหลักพระธรรมวินัย และ 3. การส่งเสริมบทบาท
พระสงฆ์ในการเป็นผู้นำด้านสุขภาพของชุมชนและสังคมใน
อนาคต

เบื้องต้น พระมหาบุญช่วย สิริธโร วัดสวนดอก จ.เชียงใหม่
พระมหาประยูร โชตวโร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย จ.อยุธยา และ ดร.ปฏิธรรม สำเนียง มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จ.นครสวรรค์ ได้ร่วมกันจัดทำร่าง
มาเป็นตุ๊กตา เพื่อให้ **วงประชุม** ช่วยกันอภิปรายเพิ่มเติมประเด็น
พระมหาประยูร โชตวโร อธิบายว่า องค์กรหลักในการขับเคลื่อน
ธรรมนูญฯ คือ มส. และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.) ภาคีเครือข่าย รวมถึงพุทธบริษัท โดยเบื้องต้นแบ่งออก
เป็น 5 หมวด ได้แก่ หมวดที่ 1 - บททั่วไปและคำนิยาม, หมวด
ที่ 2 - การดูแลและเสริมสร้างสุขภาพพระสงฆ์ตามพระธรรม
วินัย, หมวดที่ 3 - การดูแลและเสริมสร้างสุขภาพพระสงฆ์โดย
ชุมชนและสังคม หมวดที่ 4 - พระสงฆ์กับการดูแลและเสริมสร้าง
สุขภาพของชุมชนและสังคม และหมวดที่ 5 - การขับเคลื่อน
ธรรมนูญสู่การปฏิบัติ

องค์กรหลักในการขับเคลื่อน
ธรรมนูญฯ คือ **พศ.**
และสำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ (พศ.) ภาคีเครือข่าย
รวมถึงพุทธบริษัท

พระมหาประยูร โชตวโร
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ผ่านมามีการจัดทำข้อมูล
สุขภาพของพระสงฆ์อย่างเป็นระบบ
เพื่อไม่ตื่นสภาวะความเป็นห่วงก็จะไม่
เกิดความตระหนกและไม่มีการปรับ
เปลี่ยนพฤติกรรม

พระครูพรชัยคุณ
จากอาศรมธรรมทายาท

พ.นพ.ณรงค์ศักดิ์

เกาะติด4PW

นอกจากนี้ สาระสำคัญของธรรมนูญฯ ยังกำหนดให้มีการดำเนินการประกันและควบคุมโรคทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ที่สำคัญคือมีการจัดตั้ง “กองทุนสุขภาพพระสงฆ์” ซึ่งดำเนินการโดยพระสงฆ์ โดยมีพุทธบริษัทเป็นผู้สนับสนุน

สอดคล้องกับข้อเสนอของ **วิสุทธิ บุญญะโสภิต** ผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ที่เห็นด้วยกับร่างฉบับดังกล่าว แต่ขอให้เพิ่มเติมสาระอีก ๑ หมวด ได้แก่ คำอธิบายวัตถุประสงค์ของการจัดทำธรรมนูญฉบับนี้และให้แยกบททั่วไปออกจากคำนิยาม และข้อเสนอให้จัดเวทีขนาดเล็กเพื่อระดมความคิดเห็น “รายประเด็น” จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำมาประกอบการจัดทำร่างที่ ๒ ต่อไป

พระครูอมรชัยคุณ จากอาศรมธรรมทายาท

จนครราชสีมา แสดงความคิดเห็นว่า ที่ผ่านมาไม่เคยมีการจัดทำข้อมูลสุขภาพของพระสงฆ์อย่างเป็นระบบ เมื่อไม่เห็นสภาพความเป็นจริงก็จะไม่เกิดความตระหนักและไม่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ฉะนั้นจึงเสนอให้เร่งดำเนินการในเรื่องนี้ และคืนข้อมูลแก่พระสงฆ์ควบคู่ไปกับการจัดทำธรรมนูญฯ

ยอดขวัญ รุจนกนกนาฏ สำนักสนับสนุนสุขภาพองค์กร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ย้ำว่า พระสงฆ์เป็นต้นแบบสำคัญที่จะช่วยความตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพในระดับชุมชน ฉะนั้นกรอบความคิดในการดำเนินการก็คือ พระสงฆ์ต้องดูแลตัวเองได้ และนำความรู้ด้านสุขภาพไปเผยแพร่ต่อไป

นพ.ณรงค์ศักดิ์ ชมวดประเด็นการประชุมว่า

ธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์แห่งชาติเป็นหลักการที่ต้องใช้เวลาในการขึ้นรูปและต้องยึดโยงกับหลายส่วน จึงไม่จำเป็นต้องรีบร้อน แต่ยังมีอีกเรื่องสำคัญ ได้มีการดำเนินการมาอย่างยาวนานแล้ว คือ การขับเคลื่อนงานพระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพ ซึ่งเป็นหัวใจในการบรรลุเป้าหมาย ๓ ข้อ ซึ่งแนวปฏิบัติต้องออกแบบให้ตอบโจทย์เป้าหมาย ๓ ข้อนี้ด้วย

ทั้งนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จะดำเนินการตั้งคณะกรรมการพระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพขึ้น โดยมีองค์ประกอบจากทุกภาคส่วน เพื่ออำนวยความสะดวกดำเนินงานให้บรรลุผลในการสร้างเสริมสุขภาพทั้งในส่วนของพระสงฆ์และชุมชน ภายใต้หลักธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต่อไป

ผลักดันข้อเสนอสุขภาพตามรัฐธรรมนูญสู่เป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูป

ในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพที่สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พ.ศ. เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๐ ซึ่งมีนายแพทย์ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา เป็นประธาน และนับเป็นการประชุมครั้งที่ ๓ ของปีนี้ บรรดาภาคีในการประชุมเป็นไปอย่างสร้างสรรค์เช่นเคย โดยที่ประชุมได้หารือกันในหลายประเด็น

ประเด็นความก้าวหน้าของการนำเสนอต่อการจัดทำ **บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติฯ และ พ.ร.บ.ว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการปฏิรูป** ซึ่งเป็นเรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งก่อนนั้น ที่ประชุมให้ความสำคัญกับแนวทางการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นและกลไกต่างๆ ภายใต้ ร่าง กฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ ซึ่งกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาของ สนช. เพื่อให้เกิดการพัฒนา ระบบสุขภาพได้อย่างยั่งยืนต่อไป โดยเฉพาะการทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ที่ถือเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมประสานการทำงานตาม ร่าง กฎหมายทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว

นายแพทย์ณรงค์ศักดิ์ กล่าวว่า “ในประเด็นระบบสุขภาพนั้น ขณะนี้เรามีธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ ที่เป็นทิศทางของระบบสุขภาพในอนาคต ซึ่งนับเป็นโอกาสดีที่หลายๆ องค์กร รวมถึงกระทรวงสาธารณสุข และ สศช. ได้อยู่ในกระบวนการพัฒนาธรรมนูญฯ ร่วมกับ สช. มาตั้งแต่ต้น และทั้ง ๒ หน่วยงานก็มีผู้แทนอยู่ในคณะทำงานชุดนี้ด้วย ซึ่งหวังว่าจะมีการนำเอากรอบแนวคิดและทิศทางตามธรรมนูญฯ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ชาติฯ และการปฏิรูปด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อตอบโจทย์ทุกนโยบายห่วงใยสุขภาพ หรือ Health in All Policy โดยเฉพาะ สศช. นั้น ถือเป็นกลไกสำคัญหนึ่งในการการทำงานตาม ร่าง กฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ”

นายศุภล ศรีสุขวัฒนา รวมทั้ง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า “กฎหมายการกำหนดแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ

มีเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับกฎหมายการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ชาติในรอบเวลา ๒๐ ปีโดยแนวทางและข้อกำหนดต่างๆ จะช่วยให้เกิดการบูรณาการทำงานร่วมกัน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย”

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังให้ความสำคัญกับสาระที่จะนำไปพัฒนาเป็นข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปด้านต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญฯ ได้แก่ ด้านระบบหลักประกันสุขภาพที่มี สปสช. เป็นเจ้าภาพหลัก ด้านการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคที่ สสส. กำลังร่วมทำงานอยู่กับหลายองค์กร ด้านความรู้เท่าทันด้านสุขภาพ (Health literacy) ที่ขณะนี้ทั้ง สสส. กรมอนามัย และอีกหลายองค์กรต่างให้ความสำคัญ และมีการดำเนินการอยู่แล้วตามภารกิจของแต่ละองค์กร โดย สช. จะรับอาสาเป็นหน่วยงานกลางเพื่อเชื่อมประสานให้ทุกฝ่ายมาร่วมพูดคุยกันในเรื่องนี้ต่อไป

ในช่วงท้ายของการประชุมฯ ได้มีการหยิบยกเรื่อง **การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย ประเด็นการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๕๕ ของรัฐธรรมนูญฯ** มาอภิปราย โดยที่ประชุมเห็นความสำคัญของการมีข้อเสนอต่อการกำหนดนิยามสำคัญให้ชัดเจน และแนวทางการดำเนินงาน รวมถึงสาระสำคัญที่จะระบุไว้ในร่างกฎหมายเพื่อรองรับมาตรา ๕๕ ให้เกิดผลคุ้มครองภาคประชาชน ซึ่งข้อเสนอในเรื่องนี้จะนำไปพิจารณาในคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติเดือนพฤษภาคมนี้